

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale

În vederea asigurării respectării obligației statului român de a adopta, în calitate de stat membru, măsurile legislative naționale necesare transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii,

Având în vedere că o consolidare a pieței interne a energiei și realizarea obiectivelor în materie de tranziție climatică și energetică necesită o modernizare substanțială a rețelei electrice, pentru ca aceasta să poată suporta creșteri ample ale capacității de producție de energie din surse regenerabile, variabilitatea dependentă de condițiile meteorologice a volumelor producției și modificarea tiparelor fluxului de energie electrică de la nivel național și european și să poată răspunde cererilor noi de produse precum vehiculele electrice și pompele de căldură,

Luând în considerare faptul că o creștere a nivelului investițiilor în rețele, atât în interiorul frontierelor, cât și la nivel transfrontalier, sunt esențiale pentru buna funcționare a pieței interne a energiei electrice, inclusiv pentru securitatea aprovizionării,

Dat fiind că racordarea la rețea a noilor instalații de producere, în special a centralelor de energie din surse regenerabile, se confruntă adesea cu întârzieri în procedura de conectare la rețea, unul dintre motivele unor astfel de întârzieri fiind lipsa de disponibilitate a capacității rețelei în locul ales de investitori, în zonele în care rețelele de energie electrică au o capacitate de rețea limitată, utilizatorii care solicită racordarea la rețea ar trebui să poată beneficia de stabilirea unui acord de racordare neferm și flexibil, iar operatorii de sistem ar trebui să ofere posibilitatea de a stabili acorduri flexibile de racordare în astfel de zone,

Dat fiind că organizarea actuală a pieței energiei electrice a contribuit, printre altele, la apariția unor produse, servicii și măsuri noi și inovatoare pe piețele cu amănuntul ale energiei electrice, sprijinind eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile și îmbunătățind posibilitățile de alegere, pentru a-i ajuta pe consumatori să își reducă facturile la energie inclusiv prin intermediul instalațiilor de mici dimensiuni de producere a energiei electrice și al serviciilor emergente de furnizare a răspunsului părții de consum, iar în acest context un element esențial al

viitoarelor piețe și sisteme de energie electrică din Uniune îl reprezintă folosirea ca bază și valorificarea potențialului digitalizării sistemului energetic, inclusive prin participarea activă a consumatorilor,

Luând în considerare necesitatea de a stabili un cadru în care să fie respectate alegerile consumatorilor și să li se permită acestora să beneficieze de o diversitate de oferte contractuale, precum și necesitatea de a proteja clienții casnici de prețurile ridicate în timpul unei crize energetice,

Deoarece grupuri largi de consumatori care nu au opțiunea de a deveni clienți activi din cauza constrângerilor financiare sau spațiale, cum ar fi clienții vulnerabili și clienții afectați de sărăcie energetică, ar putea beneficia de partajarea energiei produse de clienții activi, creându-se astfel reziliență la efectele prețurilor ridicate și volatile de pe piața angro asupra facturilor la energie ale consumatorilor, iar clienții activi care dețin, concesionează sau închiriază o instalație de stocare sau de producere ar trebui să aibă dreptul de a partaja producția excedentară contra cost sau cu titlu gratuit și de a permite altor clienți să devină activi sau să partajeze energia din surse regenerabile generată sau stocată de instalațiile deținute, concesionate sau închiriate în comun, cu o capacitate de până la 6 MW, fie direct, fie prin intermediul unui intermediar terț,

Dat fiind că este important să se amelioreze drepturile și protecția consumatorilor, permițându-le acestora să beneficieze de tranziția energetică, să își decupleze facturile la energie electrică de variațiile prețurilor pe termen scurt de pe piețele energiei, să se reechilibreze riscul dintre furnizori și consumatori, iar aceștia din urmă să aibă acces la o gamă largă de oferte, astfel încât să poată alege un contract care corespunde nevoilor proprii,

Dat fiind că este necesar ca acei clienți considerați drept vulnerabili și clienții afectați de sărăcie energetică ar trebui să fie protejați în mod adecvat împotriva debranșărilor de la alimentarea cu energie electrică și, de asemenea, nu ar trebui să fie puși în situația de a fi forțați să se debranșeze, iar statele membre să ia măsurile adecvate, inclusiv interzicerea debranșărilor sau a altor acțiuni echivalente, fără a leza în același timp ceilalți participanți la piață,

Deoarece este necesar ca statele membre să poată oferi sprijin, în conformitate cu articolele 107 și 108 din Tratatul pentru Funcționarea Uniunii Europene, pentru costurile suplimentare ale energiei electrice suportate de clienții industriali în perioade de criză de energie electrică și de creșteri excepțional de drastice ale prețurilor,

Având în vedere că în data de 27 martie 2025, Comisia Europeană a notificat autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2025/0169 – procedură de infringement având ca obiect netranspunerea în termen a Directivei (UE) 2024/1711 și în acest sens sunt necesare măsuri urgente de remediere a situației pentru a răspunde solicitărilor Comisiei cât mai curând posibil prin transpunerea prevederilor sus-menționate în prezentul proiect de act normativ și pentru a evita declanșarea procedurii contencioase împotriva României prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene,

în considerarea faptului că aceste elemente creează o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, atât pentru a evita continuarea procedurii de infringement, dar și pentru a preîntâmpina continuarea unor situații care afectează interesul general public, cu implicații asupra securității energetice, economice și sociale a României, și care necesită intervenția imediată a Guvernului prin măsuri normative urgente,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Articolul I. - Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, după punctul 1, se introduce un nou punct, pct. 1¹ cu următorul cuprins:

”(1¹) contract flexibil de racordare - un set de condiții convenite pentru conectarea capacității electrice la rețea, care include condiții de limitare și control al injectiei de energie electrică și al extragerii din rețeaua de transport sau din rețeaua de distribuție;”

2. La articolul 3, punctul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

”18. client activ - clientul final sau un grup de clienți finali ce acționează împreună, care consumă sau stochează energia electrică produsă în spațiile pe care le deține situate în zone limitate sau care consumă sau stochează energie electrică autoprodusă sau partajată din cadrul altor zone, sau care vinde energie electrică autoprodusă sau care participă la programe de flexibilitate sau de eficiență energetică cu condiția ca activitățile respective să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională.”

3. La articolul 3, după punctul 32, se introduce un nou punct, pct. 32¹, cu următorul cuprins:

”32¹. contract de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe - un contract de furnizare a energiei electrice încheiat între un furnizor și un client final prin care se garantează că clauzele și condițiile contractuale, inclusiv prețul, rămân neschimbate pe durata contractului dar care, pentru un preț fix poate include un element flexibil, de exemplu, dar fără a se limita la:

a) variații de preț în perioadele de vârf și în afara perioadelor de vârf, sau

- b) acele modificări din factura finală care rezultă numai din elemente care nu sunt determinate de furnizori, cum ar fi impozitele și taxele sau tarifele reglementate pentru serviciile de rețea.”

4. La articolul 3, după punctul 77 se introduce un nou punct, pct. (77¹), cu următorul cuprins:

77¹. partajare a energiei - autoconsumul de către clienți activi de energie din surse regenerabile:

- a) care este generată sau stocată de către o instalație pe care o au în proprietate, asupra căreia au un drept de concesiune sau au închiriat-o în întegralitate sau parțial; sau
- b) asupra căreia dreptul le-a fost transferat de către un alt client activ, cu titlu gratuit sau oneros.

5. La articolul (7¹), după alineatul (1³) se introduc două noi alinate, alineatele (1⁴) – (1⁵), cu următorul cuprins:

(1⁴) ANRE, în strânsă colaborare cu celelalte autorități de reglementare din statele membre, asigură respectarea de către platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei, de către ENTSO-E și de către Organizația pentru Cooperarea Operatorilor de Distribuție din Uniunea Europeană, denumită, în continuare, *”entitatea OSD UE”*, a obligațiilor care le revin potrivit prezentei legi, Regulamentului (UE) 2019/943, codurilor de rețea și orientărilor adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 59 - 61 din Regulamentul (UE) 2019/943 și al altor acte legislative relevante ale Uniunii, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, precum și a deciziilor ACER, și identifică în comun nerespectarea de către platforma unică de alocare, de către ENTSO-E pentru energie electrică și de către entitatea OSD UE a obligațiilor care le revin. În cazul în care autoritățile de reglementare nu au reușit să ajungă la un acord în termen de patru luni de la începerea consultărilor în scopul identificării în comun a neconformității, speța este înaintată ACER în vederea adoptării unei decizii, în temeiul art. 6 alin. (10) din Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei.

(1⁵) ANRE monitorizează eliminarea obstacolelor și a restricțiilor nejustificate din calea dezvoltării consumului de energie electrică autoprodusă, a partajării de energie, a comunităților de energie din surse regenerabile și a comunităților de energie ale cetățenilor, inclusiv a obstacolelor și a restricțiilor care împiedică racordarea producției flexibile de energie distribuită într-un termen rezonabil.

6. La articolul (7¹), după alineatul (10) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

(11) ANRE monitorizează și evaluează performanța operatorilor de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție în legătură cu dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei din surse regenerabile pe baza unui set limitat de indicatori stabilit de autoritatea competentă și publică, la fiecare doi ani, un raport național care să includă recomandări adresate atât Operatorilor de transport și sistem și de distribuție, cât și instituțiilor publice implicate.

7. Articolul (7⁵) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) ANRE monitorizează evoluțiile pieței, evaluează riscurile pe care le pot implica ofertele și contractele de furnizare a energiei electrice la prețuri dinamice și cele pe durată determinată și cu prețuri fixe, ia măsuri în privința practicilor abuzive și în cazul în care sunt identificate comisioane pentru încetarea contractului inadmisibile în conformitate cu art. 62 alin. (6) și (7).

(2) ANRE monitorizează și publică un raport anual, până în data de 31 iulie, privind principalele noutăți legate de contractele cu prețuri dinamice, inclusiv ofertele de pe piață cu prețuri dinamice și impactul asupra facturilor consumatorilor și, în mod expres, nivelul volatilității prețurilor.

(3) Raportul menționat la alin. (2) se realizează timp de cel puțin 10 ani de la momentul în care devin disponibile contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice.

(4) În vederea gestionării riscurilor prezentate de furnizori, ANRE, ținând seama de dimensiunea furnizorului sau de structura pieței și inclusiv, dacă este cazul, prin efectuarea de simulări de criză, emite reglementări prin care instituie obligații pentru furnizori cu privire la:

a) elaborarea de strategii adecvate de acoperire a riscului, pe care le pun în aplicare pentru a limita riscul de modificare a furnizării angro de energie electrică la viabilitatea economică a contractelor lor cu clienții, menținând în același timp lichiditatea și semnalele de preț de pe piețele pe termen scurt;

b) recurgerea la/implementarea tuturor măsurilor rezonabile pentru a-și limita riscul de întrerupere a aprovizionării.

(5) Strategiile de acoperire a riscului pot include utilizarea contractelor de achiziție de energie electrică, astfel cum sunt definite la art. 2 pct. 77 din Regulamentul (UE) 2019/943, sau a altor instrumente adecvate, cum ar fi contracte la termen de tip forward.

(6) Reglementările emise conform alineatului (4) asigură accesibilitatea produselor de acoperire a riscului pentru comunitățile de energie ale cetățenilor și pentru comunitățile de energie din surse regenerabile și pentru a crea condiții favorabile în acest scop.

8. La articolul 25, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alin. (1¹) - (1³), cu următorul cuprins:

(1¹) ANRE elaborează un cadru de reglementare pentru operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție pentru a oferi utilizatorilor posibilitatea de a încheia acorduri flexibile de

racordare și de utilizare a rețelei în zonele în care capacitatea de rețea pentru noi racordări este limitată sau inexistentă, care se publică în conformitate cu articolul 31 alin. (3) și cu articolul 50 alin. (4a) primul paragraf din Regulamentul (UE) 2019/943.

(1²) Cadrul de reglementare prevăzut la alin. (1¹) garantează că:

- (a) racordările flexibile nu întârzie consolidările rețelei în zonele identificate, ca regulă generală;
- (b) trecerea de la acorduri flexibile de racordare la acorduri ferme de racordare după dezvoltarea rețelei este asigurată pe baza unor criterii clare și transparente, stabilite de către Autoritatea de Reglementare;
- (c) pentru zonele în care autoritatea de reglementare consideră că dezvoltarea rețelei nu este cea mai eficientă soluție, permite, după caz, acordurile flexibile de racordare și de utilizare a rețelei ca soluție permanentă, inclusiv pentru stocarea energiei.

(1³) Cadrul de reglementare prevăzut la alin. (1¹) garantează că acordurile flexibile de racordare cuprind cel puțin următoarele:

- (a) valoarea maximă a capacității ferme de injecție și extragere de energie electrică din și către rețea, precum și capacitatea flexibilă suplimentară de injecție și extragere care poate fi conectată și diferențiată în funcție de intervale de timp pe tot parcursul anului;
- (b) tarifele de rețea aplicabile atât capacităților ferme, cât și celor flexibile de injecție și extragere;
- (c) durata convenită a acordului flexibil de racordare și data preconizată pentru acordarea racordării la întreaga capacitate fermă solicitată.

9. La articolul 25, după alineatul (14) se introduce un nou alineat, alineatul (15) cu următorul cuprins:

(15) Utilizatorul sistemului care se racordează printr-o racordare flexibilă la rețea are obligația să instaleze un sistem de control al puterii certificat de un organism de certificare autorizat.

10. La articolul 44, după alineatul (11) se introduc opt noi alineate, alineatele (12) - (19), cu următorul cuprins:

(12) Operatorul de distribuție nu are dreptul, în nicio situație, de a face discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai sistemului, inclusiv comunitățile de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie ale cetățenilor, în special în favoarea întreprinderilor sale conexe.

(13) Operatorii de distribuție furnizează informațiile necesare utilizatorilor sistemului pentru accesul eficient la sistem și pentru utilizarea acestuia.

(14) Operatorii de distribuție publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea disponibilă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare cu o granularitate spațială ridicată, respectând siguranța publică și confidențialitatea datelor, inclusiv capacitatea la care se referă cererea de racordare și posibilitatea unei racordări flexibile în zonele congestionate. Publicarea informațiilor respective include informații referitoare la criteriile pentru calcularea capacității disponibile pentru racordările noi.

(15) Operatorii de distribuție actualizează informațiile prevăzute la alin. (14) și le publică periodic, cel puțin trimestrial.

(16) Operatorii de distribuție furnizează, în mod transparent, în termen de trei luni de la data depunerii cererii informații clare utilizatorilor sistemului cu privire la stadiul și soluționarea cererilor lor de racordare.

(17) În cazul în care racordarea solicitată nu este nici acordată, nici respinsă definitiv, operatorii de distribuție actualizează aceste informații periodic, cel puțin trimestrial.

(18) Operatorii de distribuție au obligația de a le oferi utilizatorilor sistemului opțiunea de a solicita racordarea la rețea și de a transmite documentele relevante exclusiv în format digital.

(19) Dispozițiile alin. (13) - (17) și ale art. 45 alin. (1) lit. c) nu se aplică operatorilor economici integrați din domeniul energiei electrice care deservesc mai puțin de 100.000 de clienți racordați sau care deservesc sisteme izolate mici.

11. La articolul 57, alineatul (13) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(13) Înainte de încheierea sau prelungirea oricărui contract, furnizorul are obligația de a transmite clienților finali un rezumat al principalelor clauze și condiții contractuale, într-un mod vizibil și într-un limbaj clar și concis. Rezumatul prezintă dreptul clienților menționate la art. 58 alin. (2), respectiv drepturile prevăzute la art. 62 alin. (1) lit. h¹) și include cel puțin următoare informații:

- a) prețul final facturat și defalcarea acestuia;
- b) o explicație din care să reiasă dacă prețul contractual este fix, variabil sau dinamic;
- c) adresa de e-mail a furnizorului și informații privind linia telefonică de asistență pentru consumatori și dacă este cazul, informații privind plățile unice, promoțiile, serviciile suplimentare și reducerile.”

12. La articolul 57, după alineatul (16) se introduc două noi alineate, alin. (17) și (18), cu următorul cuprins:

(17) Furnizorii de energie electrică care au peste 200 000 de clienți finali în portofoliu au obligația să încheie contracte de furnizare a energiei electrice pe durată determinată de cel puțin un an și cu prețuri fixe la solicitarea clienților finali și contracte de furnizare a energiei electrice

la prețuri dinamice la solicitarea clienților finali care dețin un sistem de contorizare inteligentă. În cazul în care niciun furnizor nu are peste 200 000 clienți, furnizorul pentru care este aplicabilă obligația este furnizorul cu cea mai mare cotă de piață în anul anterior celui pentru care se stabilește obligația.

(18) ANRE stabilește prin reglementări proprii elementul sau elementele flexibile care pot fi incluse în prețul fix.

13. La articolul 58, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alineatul (1³), cu următorul cuprins:

(1³) Furnizorul nu are dreptul de a modifica unilateral clauzele și condițiile contractelor de furnizare a energiei electrice pe durată determinată și cu prețuri fixe și nu încetează astfel de contracte înainte de încheierea duratei acestora cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (4) lit. a) și b).

14. La articolul 62 alineatul (1), literele i¹) și i²) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”i¹) să încheie contracte de furnizare a energiei electrice pe durată determinată de cel puțin un an și cu prețuri fixe, iar în cazul clienților finali care dețin un sistem de contorizare inteligentă, să încheie contracte de furnizare a energiei electrice la prețuri dinamice, cu cel puțin un furnizor și cu oricare furnizor care are peste 200.000 de clienți finali;”

”i²) să primească de la furnizori informații despre avantajele, costurile și riscurile contractelor de furnizare a energiei electrice la prețuri dinamice și a celor pe durată determinată și cu prețuri fixe, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea instalat un contor de energie electrică adecvat;”

15. La articolul 62 alineatul (1), după litera n) se introduce o nouă literă, litera o) cu următorul cuprins:

o) de a avea simultan mai multe contracte de furnizare a energiei electrice sau acorduri de partajare a energiei conform reglementărilor ANRE. În acest scop, clienții au dreptul de a avea mai mult de un punct de contorizare și de facturare acoperit de punctul unic de racordare pentru spațiul lor. În cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, sistemele de contorizare inteligentă implementate pot fi utilizate pentru a permite clienților să aibă simultan mai mult de un contract de furnizare de energie electrică sau mai multe acorduri de partajare a energiei.

16. Articolul 63 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Clienții activi au următoarele drepturi:

a) de a beneficia de aceleași drepturi și reguli de protecție a clienților ca acelea la care ar avea dreptul individual, fără să li se aplice obligații, proceduri și tarife tehnice sau administrative disproporționate sau discriminatorii și nici tarife de rețea care nu reflectă costurile;

- b) să opereze fie direct, fie prin agregare;
- c) să vândă energie electrică autoprodusă, inclusiv prin acorduri/contracte de cumpărare de energie electrică;
- d) să participe la mecanisme de flexibilitate care permit modificarea modelelor de producere și/sau consum și la scheme de eficiență energetică;
- e) să delege unui terț gestionarea instalațiilor necesare pentru desfășurarea activităților lor, inclusiv instalarea, exploatarea, prelucrarea datelor și întreținerea, fără ca terțul să fie considerat drept un client activ;
- f) să beneficieze de aplicarea unor tarife de rețea transparente, nediscriminatorii și care reflectă costurile, calculate separat pentru energia electrică introdusă în rețea și pentru energia electrică consumată din rețea, conform reglementărilor ANRE, asigurându-se că acestea contribuie în mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului;
- g) să dețină instalații de stocare a energiei.

(2) Clienții activi care dețin instalații de stocare a energiei electrice au următoarele drepturi, în conformitate cu reglementările ANRE:

- a) să fie racordați la rețea, cu condiția ca toate condițiile necesare să fie îndeplinite, cum ar fi responsabilitatea în materie de echilibrare și măsurarea adecvată;
- b) să nu li se aplice taxe duble și nici tarife de rețea pentru energia electrică stocată rămasă în spațiile lor sau atunci când furnizează servicii de flexibilitate operatorilor de sistem;
- c) să nu li se aplice obligații sau taxe disproporționate aferente acordării licențelor;
- d) să furnizeze mai multe servicii simultan, dacă acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic.

(3) Clienții activi au responsabilitatea din punct de vedere financiar pentru dezechilibrele pe care le produc în SEN; în acest sens, aceștia sunt părți responsabile cu echilibrarea sau deleagă responsabilitatea lor în materie de echilibrare.

(4) Clienții finali au dreptul de a participa la partajarea energiei în calitate de clienți activi în mod nediscriminatoriu, în aceeași zonă de ofertare sau într-o zonă geografică mai restrânsă, în condițiile stabilite de autoritatea competentă.

(5) Clienții activi au dreptul de a partaja energia din surse regenerabile între ei pe baza unor acorduri private sau prin intermediul unei entități juridice. Participarea la partajarea energiei nu trebuie să constituie activitatea comercială sau profesională primară a clienților activi care participă la partajarea energiei.

(6) Clienții activi pot desemna o parte terță drept organizator al partajării energiei pentru:

a) comunicarea cu privire la acordurile de partajare a energiei cu furnizorii și operatorii de rețea, inclusiv cu privire la aspecte legate de tarifele și taxele aplicabile;

b) furnizarea de sprijin pentru gestionarea și echilibrarea sarcinilor flexibile în aval de contor, a producției distribuite de energie din surse regenerabile și a instalațiilor de stocare în cadrul unui acord de partajare a energiei;

c) contractarea și facturarea clienților activi care participă la partajarea energiei;

d) instalarea și exploatarea, inclusiv contorizarea și întreținerea instalației de producere a energiei din surse regenerabile sau a instalației de stocare.

(7) Organizatorul partajării energiei sau o altă parte terță poate deține sau gestiona o instalație de stocare sau de producere a energiei din surse regenerabile de până la 6 MW, fără a fi considerată un client activ, cu excepția cazului în care este unul dintre clienții activi care participă la proiectul de partajare a energiei, în condițiile stabilite de autoritatea competentă.

(8) Organizatorul partajării energiei furnizează servicii nediscriminatorii și prețuri, tarife și condiții de servicii transparente.

(9) Clienții activi care participă la partajarea energiei:

a) au dreptul la deducerea energiei electrice partajate introduse în rețea din consumul lor total contorizat într-un interval de timp care nu depășește intervalul de decontare a dezechilibrului și fără a aduce atingere impozitelor, taxelor și tarifelor de rețea care reflectă costul, aplicabile nediscriminatoriu;

b) beneficiază de toate drepturile și obligațiile aferente consumatorilor în calitate de clienți finali prevăzute prin prezenta lege;

c) nu li se poate impune să respecte obligațiile care revin furnizorului în cazul în care energia este partajată între gospodăriile cu o capacitate instalată de până la 10,8 kW pentru gospodăriile individuale și de până la 50 kW pentru blocurile cu mai multe apartamente;

d) au acces la modele de contracte voluntare cu clauze și condiții echitabile și transparente pentru acordurile de partajare a energiei, elaborate de autoritatea competentă;

e) în cazul unui conflict care decurge dintr-un acord de partajare a energiei, au acces la soluționarea alternativă a litigiilor cu alți participanți la acordul de partajare a energiei în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți .

f) nu fac obiectul unui tratament inechitabil și discriminatoriu din partea participanților la piață sau a părților lor responsabile cu echilibrarea;

g) sunt informați cu privire la posibilitatea de modificare a zonelor de ofertare în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu privire la faptul că dreptul de a partaja energie din surse regenerabile este limitat din punct de vedere geografic;

h) notifică acordurile de partajare a energiei operatorilor de sistem și participanților la piață relevanți, inclusiv furnizorilor relevanți, fie direct, fie prin intermediul unui organizator al partajării energiei.

(10) În cazul în care alte categorii de clienți finali care participă la sisteme de partajare a energiei sunt mai mari decât întreprinderile mici și mijlocii, se aplică următoarele condiții suplimentare:

a) dimensiunea capacității instalate a instalației de producere asociate sistemului de partajare a energiei trebuie să fie de maximum 6 MW;

b) partajarea energiei are loc într-o zonă geografică locală sau limitată, astfel cum este definită de către autoritatea competentă.

(11) Operatorii de transport și de sistem sau operatorii de distribuție relevanți:

a) monitorizează, colectează, validează și comunică, cel puțin o dată pe lună, datele de contorizare referitoare la energia electrică partajată cu clienții finali și participanții la piață relevanți și în acest scop, instituie sistemele informatice adecvate;

b) pun la dispoziție un punct de contact relevant pentru:

(i) înregistrarea acordurilor de partajare a energiei;

(ii) punerea la dispoziție de informații practice pentru partajarea energiei;

(iii) primirea de informații privind punctele de contorizare relevante, schimbările de amplasare și de participare; și

(iv) dacă este cazul, validarea metodelor de calcul în mod clar, transparent și în timp util.

(12) Modul de partajare a energiei se stabilește prin reglementările emise de ANRE.

(13) Clienții vulnerabili și clienții afectați de sărăcia energetică au acces la sistemele de partajare a energiei, altele decât cele deținute de autoritățile publice, cu condiția implementării, de către autoritățile locale, a unor măsuri de sprijin financiar pentru energia partajată.

(14) Proiectele de partajare a energiei care sunt deținute de autoritățile publice pun energia electrică partajată la dispoziția clienților sau a cetățenilor vulnerabili sau afectați de sărăcie energetică. Cantitatea de energie accesibilă clienților vulnerabili sau afectați de sărăcie energetică este de cel puțin 10 % în medie din energia partajată.

17. Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Pentru stabilirea categoriilor de consumatori vulnerabili se au în vedere nivelurile veniturilor, ponderea cheltuielilor cu energia din venitul disponibil, eficiența energetică a locuințelor, dependența critică de echipamente electrice, din motive de sănătate, vârstă sau alte criterii.

(2) Clienții vulnerabili și clienții afectați de sărăcie energetică sunt protejați împotriva deconectării de la alimentarea cu energie electrică, în condițiile implementării de către autoritățile publice locale/centrale a unor măsuri adecvate și fără a aduce atingere măsurilor prevăzute la articolul 62 alin. (4).

(3) Orice măsuri care se adoptă privind consumatorii vulnerabili nu trebuie să împiedice deschiderea efectivă și funcționarea pieței și sunt notificate Comisiei, după caz, în conformitate cu legislația europeană. Aceste notificări pot, de asemenea, să includă măsurile luate în cadrul sistemului general de asigurări sociale.

(4) Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, împreună cu Ministerul Finanțelor și autoritățile publice locale, instituie măsuri pentru sprijinirea consumatorului vulnerabil și clienților afectați de sărăcie energetică, în scopul achitării facturilor.

(5) În caz de neplată a facturilor, furnizorii comunică clienților vulnerabili și celor afectați de sărăcie energetică măsuri alternative la deconectare cu suficient timp înainte de data prevăzută a deconectării.

(6) Măsurile alternative includ, fără a se limita la: educarea clienților și sensibilizarea acestora cu privire la drepturile lor privind gestionarea datoriilor, surse de sprijin pentru evitarea debranșării, sisteme de plată anticipată, audituri energetice, servicii de consultanță în domeniul energiei, planuri alternative de plată, consiliere pentru gestionarea datoriilor.

(7) Autoritățile publice locale au obligația de a identifica și implementa soluții pentru evitarea deconectării pentru clienții vulnerabili și cei afectați de sărăcie energetică, cu luarea în considerare a măsurilor alternative menționate anterior.

(8) Autoritățile publice locale au dreptul de a solicita furnizorului să nu dispună deconectarea clienților vulnerabili și/sau a celor afectați de sărăcie energetică, dar numai în condițiile suportării, de către autoritățile respective, a plății contravalorii energiei neachitate de clienții vulnerabili și cei afectați de sărăcie energetică, în termenele stabilite de legislația în vigoare.

(9) Nicio măsură de sprijin implementată de autoritățile locale nu trebuie să creeze un prejudiciu financiar furnizorului de energie al clienților vulnerabili și/sau a celor afectați de sărăcie energetică.

18. La articolul 80, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alineatele (7) – (8) cu următorul cuprins:

(7) În cazul în care Consiliul a adoptat o decizie de punere în aplicare privind o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii, Guvernul României poate aplica, pe

durata valabilității deciziei respective, intervenții publice specifice temporare în ceea ce privește stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către întreprinderile mici și mijlocii. Astfel de intervenții publice:

- (a) sunt limitate la cel mult 70 % din consumul beneficiarului în aceeași perioadă a anului precedent și mențin un stimulent de reducere a cererii;
- (b) respectă condițiile prevăzute la alin. (3) și (4);
- (c) dacă este cazul, respectă condițiile prevăzute la alineatul (8);
- (d) sunt concepute astfel încât să reducă la minimum orice fragmentare negativă a pieței interne.

(8) În cazul în care Consiliul a adoptat o decizie de punere în aplicare privind o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii Europene, Guvernul României poate, pe durata valabilității deciziei respective, atunci când aplică intervenții publice specifice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice în temeiul alineatului (3) sau (7), să stabilească, în mod excepțional și temporar, un preț de furnizare a energiei electrice sub nivelul costurilor, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (a) prețul stabilit pentru clienții casnici se aplică numai pentru cel mult 80 % din consumul mediu al gospodăriilor și menține un stimulent pentru reducerea cererii;
- (b) nu există nicio discriminare între furnizori;
- (c) furnizorii sunt compensați pentru furnizarea sub nivelul costurilor într-un mod transparent și nediscriminatoriu;
- (d) toți furnizorii sunt eligibili să prezinte oferte pentru prețul de furnizare a energiei electrice care este sub nivelul costurilor, pe aceeași bază;
- (e) măsurile propuse nu denaturează piața internă a energiei electrice.

Articolul II.

(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ANRE va adapta, după caz, cadrul de reglementare în concordanță cu prevederile acesteia.

(2) Până la adaptarea, după caz, a cadrului de reglementare, reglementările emise în temeiul Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, își păstrează valabilitatea, cu excepția prevederilor care sunt contrare prezentei ordonanțe de urgență.

Prezenta ordonanță de urgență transpune prevederile Directivei (UE) 2024/1711 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L din 26.6.2024.

PRIM - MINISTRU

Ilie-Gavril BOLOJAN